

[Hartvig Frisch.]

her i Danmark, med meget stor Betænkelighed. Nu kommer vi til at staa i den mærkelige Situation, at Høsten i Aar er i den Grad slaaet fejl og gaaet den anden Vej, at det sandsynligvis vil komme til at stille Forholdene fuldkommen paa Hovedet, og dette vil selvfølgelig komme til at ramme Sukkerdyrkerne paa Lolland-Falster meget alvorligt og føleligt.

Ved Affattelsen af Loven sidste Aar fik Udvalget indført og af Handelsministeren antaget en Formulering, hvori der med Hensyn til Prisen staar, at der ikke alene skal tages Hensyn til selve Udbyttet pr. Dobbeltcentner, men tillige til Udbyttet pr. Arealenhed. Det siger sig selv, at efter en Katastrofe som den, der er hændt i Sommer, vil dette Ord, der er kommet ind i Loven om Udbyttet pr. Arealenhed, blive en meget alvorlig Realitet, og jeg vil derfor gerne henstille til den højtærede Handelsminister — idet jeg ved, at han har taget disse Ting under Overvejelse —, om han ikke, maaske ved Finanslovdebatten her, vilde fremsætte nogle Synspunkter om dette Spørgsmaal.

Der er en anden Ting, jeg gerne vilde spørge om; det falder i Traad med noget, jeg ved en tidligere Lejlighed har talt om under en Finanslovdebat, og jeg har til min Glæde set, at andre ærede Medlemmer i denne Sal har været inde paa det samme Spørgsmaal, nemlig om Arbejdstiden for Plejerne paa adskillige af vore Anstalter. Det ærede Medlem Hr. A. C. Mortensen var inde paa Spørgsmaalet om Plejerne paa Sindssygeanstalterne; for mit Vedkommende har jeg særlig Grund til at omtale Forholdet ved Aandssvageanstalterne, idet jeg derfra har modtaget Henvendelser af en saadan Karakter, at de unægtelig viser, at Arbejdstiden her er af en saa foruroligende Længde, at der er Grund til at søge en Ordning.

De Henvendelser, jeg har faaet, og som jeg har ladet gaa videre, har hidtil været forgæves, og det, det falder paa, er naturligvis Spørgsmaalet om, hvorvidt det er en effektiv Arbejdstid. Det er noget, der altid kan diskuteres, man kan se forskelligt paa det, og her var der en Tanke, som jeg gerne vilde stille som et Forslag. Da det er et Spørgsmaal, som vedrører alle disse Anstalter, hvor der er Tale om Opsyn, enten med sindssyge eller aandssvage, et Opsyn, der ofte kan være meget enerverende, var det saa ikke muligt, at man en Gang for alle kunde faa optaget en Undersøgelse af psykoteknisk Natur? Vi har nu et psykoteknisk Laboratorium, vi har et psykoteknisk Institut her i København, vi har med

andre Ord denne Videnskab fuldt repræsenteret, og naar nu dette Spørgsmaal stadig rejser sig, og man fra den ene Side siger, at det er ikke effektivt Arbejdstid, medens de paagældende selv siger, at det er endda en meget anstrengende Form for Arbejde, saa synes jeg, at man simpelt hen kunde undersøge det psykoteknisk.

Lad os faa foretaget de Træthedsprøver og de andre Prøver, man har, og lad os faa et haandgribeligt Resultat. Jeg synes, at det høje Ministerium — det vil vel blive Socialministeriet, eller maaske Finansministeriet, jeg ved ikke hvilket — kunde stille en Sum til Raadighed for saadanne Undersøgelser, som en Gang for alle kunde bringe et Resultat, som man saa kunde holde sig til.

I Forbindelse med det Spørgsmaal, jeg har rejst vedrørende Socialministeriet, vilde jeg ogsaa gerne gøre en Bemærkning, som jeg tror mange Kolleger i denne Sal vil kunne give mig Ret i. Det drejer sig om Ulykkesforsikringsraadets Afgørelser. Der er sikkert mange af os, der har faaet Henvendelser fra ulykkelige Mennesker, som er kommet til Skade, og naar Afgørelsen er faldet ved Ulykkesforsikringsraadet og de har faaet en Erstatning tilkendt, viser det sig, at Procenten, som er lagt til Grund for denne Erstatning, er meget lav, men navnlig viser det sig saa, at de paagældende faktisk er slaaet fuldkommen ud af Livet, at de ikke har Mulighed for at komme i Erhverv igen, thi skønt den ansatte Procent er ret lav, er den faktiske Tilstand saaledes, at de er uarbejdsdygtige i meget høj Grad.

Nu ved jeg udmærket vel, at det er et Spørgsmaal, som det er vanskeligt rent administrativt at fastsætte Regler om; thi det kan ikke nægtes, at selve Forventningen om et Beløb influerer i meget høj Grad paa disse Personers Helbredstilstand. Det er jeg ganske klar over, men tilbage bliver der alligevel efter min Mening et Spørgsmaal, thi ud fra en 3—4—5 Sager, jeg har haft af denne Art i den senere Tid, har jeg kunnet skønne, at man ved Afgørelsen af disse Personers Tilstand henholder sig meget snævert og nøje til, om der kan konstateres saakaldte organiske Forstyrrelser, det vil sige saadanne, som, om jeg saa maa sige, ligefrem kan dokumenteres for Øjet, saa man kan sige: det og det Organ er blevet beskadiget paa den og den Maade, og det kan konstateres lægemæssigt ved en Undersøgelse, altsaa at der er, som man siger, en organisk Lidelse i Modsætning til den almindelige psykiske Lidelse, der indtræder f. Eks. ved et stærkt Slag paa Hovedet.